

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรประจำกรุงแคนเบอร์รา

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

www.agrithai.org

CEP ไทย-นิวซีแลนด์ และก้าวต่อไปสู่ความร่วมมือการค้าเสรีในกรอบกว้าง

ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศไทยและนิวซีแลนด์มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านสินค้าเกษตรที่ทั้งสองประเทศต่างมีจุดแข็งแตกต่างกัน ไทยเป็นผู้ส่งออกอาหารเขตร้อน เช่น ข้าว อาหารสัตว์เลี้ยง และผลไม้คุณภาพ ขณะที่นิวซีแลนด์มีชื่อเสียงระดับโลกด้านผลิตภัณฑ์นม เนื้อ และผลไม้ เช่น กีวี ดังนั้นความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น ไทย-นิวซีแลนด์ (Thailand-New Zealand Closer Economic Partnership: CEP) ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี 2548 จึงนับเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ช่วยยกระดับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของสองประเทศให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

ความสำเร็จของ CEP

ตลอดระยะเวลากว่า 20 ปีที่ผ่านมา CEP มีบทบาทสำคัญต่อการเปิดตลาดสินค้าและบริการระหว่างสองประเทศ การลดภาษีสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมจำนวนมากลงสู่ระดับศูนย์ ทำให้เกิดการหมุนเวียนสินค้าและบริการอย่างมีพลวัต ผู้บริโภคในทั้งสองประเทศได้รับประโยชน์จากทางเลือกสินค้าเกษตรที่หลากหลายขึ้นในราคาที่แข่งขันได้

ฝ่ายไทยสามารถขยายการส่งออกข้าว อาหารสัตว์เลี้ยง สับปะรดกระป๋อง ทุเรียน และลำไย ไปยังตลาดนิวซีแลนด์ได้มากขึ้น ขณะที่ฝ่ายนิวซีแลนด์สามารถส่งออกผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงอย่างเนื้อโค กีวี และผลิตภัณฑ์นมเข้าสู่ตลาดไทยได้อย่างต่อเนื่อง CEP จึงเป็นเครื่องมือที่สร้างสมดุลทางการค้าและความร่วมมือที่เกื้อกูลกันระหว่างสองประเทศ

ความท้าทาย

แม้ CEP จะเป็นกลไกที่ช่วยส่งเสริมการค้า แต่ก็มีประเด็นท้าทายหลายด้าน โดยเฉพาะสินค้าเกษตรที่อ่อนไหว ซึ่งอาจกระทบต่อเกษตรกรและผู้ประกอบการในประเทศ หากไม่มีมาตรการการรับมือและดูแลที่เหมาะสม ตัวอย่างเช่น ผลผลิตถั่วเหลือง เนย และชีส จากนิวซีแลนด์ที่มีต้นทุนต่ำและคุณภาพสูง อาจสร้างแรงกดดันต่อผู้ผลิตในประเทศ ขณะที่ฝั่งนิวซีแลนด์เองก็มีความกังวลต่อการนำเข้า ผลไม้เขตร้อน เช่น มะม่วง ทูเรียน และลำไยจากไทย ซึ่งมีความได้เปรียบด้านฤดูกาลและคุณภาพสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ การบริหารจัดการเพื่อให้ทั้งสองฝ่ายได้ประโยชน์ร่วมกันจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

นอกจากนี้ มาตรฐานด้านความปลอดภัยอาหาร สิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน มีแนวโน้มเข้มงวดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น มาตรฐานการผลิตสินค้าและส่งออก การตรวจสอบสารเคมีตกค้างในผักและผลไม้ หรือ การรับรองมาตรฐานฟาร์มปลอดโรคสำหรับเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์สัตว์ปีก สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้ประกอบการไทยจำเป็นต้องเร่งพัฒนาคุณภาพการผลิตและระบบตรวจสอบย้อนกลับให้ได้มาตรฐานสากลเพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขัน

ในขณะเดียวกัน ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศยังเป็นอีกหนึ่งความท้าทายที่ไม่อาจมองข้าม ภาวะภัยแล้งหรือน้ำท่วมที่รุนแรงขึ้นส่งผลให้ผลผลิตข้าว พืชผัก และผลไม้ลดลง ขณะที่ต้นทุนพลังงานและอาหารสัตว์ที่สูงขึ้น ยังส่งผลสะท้อนโดยตรงต่อราคาสินค้าและความมั่นคงทางอาหาร ดังนั้น ภาคเกษตรไทยจำเป็นต้องปรับตัวทั้งในมิติการผลิต เทคโนโลยี และการตลาด เพื่อรักษาโอกาสในตลาดนิวซีแลนด์และภูมิภาคอื่น ๆ ไปด้วย

ก้าวต่อไป: CPTPP และโอกาสใหม่

ในระดับภูมิภาค นิวซีแลนด์เป็นหนึ่งในสมาชิกก่อตั้งความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership: CPTPP) ขณะที่ประเทศไทยยังอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาการเข้าร่วม ทั้งนี้ หากไทยตัดสินใจเข้าร่วม CPTPP จะถือเป็นการเปิดโอกาสครั้งสำคัญในการขยายตลาดสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมไปยังประเทศสมาชิกอื่น ๆ อาทิ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย แคนาดา และเม็กซิโก

การเข้าร่วม CPTPP นอกจากการลดภาษีสินค้าแล้ว ยังหมายถึงการปรับตัวเข้าสู่มาตรฐานใหม่ ๆ ของการค้าโลก ทั้งด้านการค้าดิจิทัล สิทธิแรงงาน และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม เกษตรกรและผู้ประกอบการไทยจึงต้องปรับกลยุทธ์เพื่อก้าวสู่มาตรฐานที่สูงขึ้น ทั้งนี้ ความตกลงเศรษฐกิจที่ไทยมีอยู่แล้วกับนิวซีแลนด์ (CEP) สามารถใช้เป็น “ฐานประสบการณ์” ที่สะท้อนให้เห็นถึงประโยชน์ของการเปิดตลาด และเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยให้ไทยปรับตัวได้รวดเร็วขึ้น หากตัดสินใจเข้าร่วม CPTPP

บทสรุป

ความตกลง CEP ไทย–นิวซีแลนด์เป็นเครื่องมือที่แสดงให้เห็นถึงพลังของความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้าเสรีที่สร้างประโยชน์ร่วมกัน ทั้งในแง่การเปิดตลาดสินค้าเกษตร การเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ และการยกระดับมาตรฐานการผลิต แม้จะมีประเด็นท้าทายอยู่บ้าง โดยเฉพาะสินค้าอ่อนไหวและการปรับตัวต่อมาตรฐานสากล แต่ก็เปิดโอกาสสำคัญที่จะผลักดันภาคเกษตรไทยให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดโลก

ในอนาคต หากไทยสามารถใช้ประสบการณ์จาก CEP เพื่อต่อยอดไปสู่การเข้าร่วม CPTPP ได้สำเร็จ จะเป็นอีกก้าวสำคัญที่ช่วยขยายขอบเขตความร่วมมือและยกระดับเศรษฐกิจการเกษตรของไทยให้มีศักยภาพและความยั่งยืนในเวทีโลก

เอกสารอ้างอิง

1. Ministry of Foreign Affairs and Trade (New Zealand). Thailand – New Zealand Closer Economic Partnership (CEP). <https://www.mfat.govt.nz/en/trade/free-trade-agreements/free-trade-agreements-in-force/nz-thailand-closer-economic-partnership>
2. Farmers Weekly (2024). *Dairy row with Thais reaches boiling point. <https://www.farmersweekly.co.nz/politics/dairy-row-with-thais-reaches-boiling-point>
3. Ministry of Foreign Affairs and Trade (New Zealand). *Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership (CPTPP). <https://www.mfat.govt.nz/en/trade/free-trade-agreements/free-trade-agreements-in-force/cptpp>
4. Nation Thailand (2023). *Siam Kubota promotes Smart Farming in Thailand. <https://www.nationthailand.com/business/corporate/40043592>
5. Thai Times (2024). *Thailand faces urgent need for agricultural and energy reforms. <https://thaitimes.com/thailand-faces-urgent-need-for-agricultural-and-energy-reforms>

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรประจำกรุงแคนเบอร์รา
21 ตุลาคม 2568